

LÅN PÅ BIBLIOTEKET

(<https://bibliotek.dk/da/search/work/>)

SEARCH_BLOCK_FORM-870570-

BASIS%3A134155124&FRAGMENT=CONTENT)

BOG

DITLEVSEN (/BOEGER/DITLEVSEN-EN-BIOGRAFI)

Af Jens Andersen (/forfattere/jens-andersen) (2022)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/ditlevsen-en-biografi) for at anmelde

Jens Andersen har skrevet om Tove til tiden. Et vellykket, vemodigt portræt af mennesket, myten og forfatteren, der kæmpede for litterær anerkendelse.

TAGS:

TOVE DITLEVSEN (/TAXONOMY/TERM/10676) DANSK LITTERATUR (/TAXONOMY/TERM/1894)
FORFATTERE (/TAXONOMY/TERM/13763) KVINDELIGE FORFATTERE (/TAXONOMY/TERM/30614)

ANMELDELSE

27 sep.22

(/users/barbara-rugholm-hessellund)

Af Barbara Rugholm (/users/barbara-rugholm-hessellund)

Redaktør

Jens Andersen har skrevet om Tove til tiden. Et vellykket, vemodigt portræt af mennesket, myten og forfatteren, der kæmpede for litterær anerkendelse.

Litteraten Jens Andersen skrev i 1997 biografien Til døden os skiller (<https://litteratursiden.dk/boeger/til-doden-os-skiller-et-portraet-af-tove-ditlevsen>) om Tove Ditlevsen. Med sin nye biografi sætter han forfatterskabet ind i en nutidig kontekst. 25 år er lang tid, ikke mindst i forhold til Tove Ditlevsens eksponentielle popularitet og anerkendelse. Andersens velformidlede biografi om Ditlevsen synliggør og eksemplificerer hendes aktualitet og væsentlighed i værkerne og i den righoldige litteratur om forfatteren.

Andersen peger på en lang række emner og tendenser, der kendetegner forfatterskabet og samtidig har præget litteraturen de seneste årtier: Ulighed, klasse- og kvindekamp, kønsroller, dysfunktionelle familier, ensomhed, depression, selvmord, afhængighed, overgreb og selvfremskaffelse. Hvis nogen tvivler på, at Tove Ditlevsen var forud for sin tid, kan de med fordel læse med.

Det er tydeligt at mærke Andersens store viden og begejstring for forfatterskabet. Han har et nært forhold til Ditlevsens værker og fortæller, at forfatteren i sin tid var en af hans vigtigste grunde til at begynde på danskstudiet. Siden opdagede han, at de studerende aldrig så en tekst af hende. Hun skrev såkaldt bekendelseslitteratur, og det var ikke rigtig kunst. *"At skrive er at udlevere sig. Ellers er det ikke kunst. Man kan camouflere, men det er altid sig selv, man skriver om"*, hævdede Tove Ditlevsen omvendt i et af sine talrige interviews. Hun skrev en type litteratur, som i dag ofte præmieres og betegnes autofiktion. Sådan var det ikke dengang, modernismen herskede.

Tove Ditlevsen bevæger sig i sit forfatterskab mellem det selvbiografiske og det fiktive og leger ofte med sin forfatteridentitet. Udsatte børn og voksne, ensomhed, kønsroller, angst, psykisk sygdom og kærlighed er hyppige temaer i forfatterskabet. Ditlevsen kredser ofte om misforholdet mellem det, hun burde være, og det, hun er. Hun er børnenes advokat, få forfattere har så fin en forståelse for barnets sind, men paradoksalt nok måtte hendes egne børn periodevist gå for lud og kold vand. Sådan var der mange paradokser i Tove Ditlevsens liv og forfatterskab, som var præget af psykisk sygdom og en endeløs higen efter social opstigen og kunstnerisk anerkendelse.

Jens Andersen skriver nuanceret om forfatteren og mennesket i sin nye biografi og sætter forfatterskabet forment ind i et litteraturhistorisk og nutidigt perspektiv uden at forfalde til hverken helte dyrkelse eller fordømmelse og med blik for forfatterens personlige mangler og omkostninger. Andersen viser også, hvordan Ditlevsen manipulerede sine omgivelser, ikke mindst sine psykiatere, og tegner i det hele taget et indsigtfuldt og grundigt portræt af en følsom forfatter og performer, der ikke skånede nogen. Han giver også plads til Ditlevsens mere kulørte og festlige personlighed med talrige eksempler på hendes sorte, grænseoverskridende humor og karske kommentarer. Netop denne balance mellem melankoli og humor karakteriserer forfatterskabet og kommer forment til sin ret i den nye biografi.

Biografien bygger både på Ditlevsens værker og den omfattende litteratur om hende, efterladte papirer og personlige breve, men Jens Andersen citerer også flittigt fra interviews fra ugeblade og aviser, hvilket er en stor styrke, for her optrådte hun ofte, ikke mindst i sin brevkasse i Familie Journalen, hvor hun rådgav fortvivlede kvinder gennem flere årtier. Også lidt af et paradoks, men det har jo alle dage været lettere at løse andres problemer.

Mændene og Ditlevsens kærlighedsliv er et kapitel for sig, og man kan også i denne biografi læse om Toves Ditlevsens fire ægteskaber. Nogle mænd var et nødvendigt onde på forfatterens vej. Hendes sidste ægtemand Victor Andreassen var hendes store kærlighed. Kærligheden gjorde ofte ondt. Det er kærlighedens ret at gøre fortræd, mente digteren, for hende var der ikke stof at hente i idyllen.

Særligt Ditlevsens barndomsbetragtninger står stærkt som en ramme til at forstå, hvorfor et sensibelt, drømmende baggårdsbarn hungrede efter (morens) anerkendelse, berømmelse og penge og ikke skyr mange midler på denne vej. Den unge Ditlevsen skriver i en avis-kronik:

"Børn der digter, er små forkrøblede sjæle, der altid sårede lukker sig inde fra omverdenen og går deres egne dunkle veje, hvor de bygger en helt privat, naiv og romantisk reserveverden. De er ude af kontakt med livet – uheldige, ubehjælpssomme og sårbare. Men inderst inde er de evigt overbevist om, at de engang som H.C. Andersens grimme ælling vil folde de store hvide vinger ud og flyve bort højt over verden..."

Tove Ditlevsen. En biografi er en velformidlet og rørende introduktion til et stort forfatterskab og et menneske, der ikke havde nogen let gang på jorden, men flaksede vidt over vande. Nye læsere af forfatterskabet, og dem kommer der hele tiden flere af, har fået et forment og tidssvarende sted af begynde.

BOGDETAJLER